

Atodiad 1 - Beth yw'r gofynion statudol sydd yn berthnasol i'r system gynllunio?

- a) Rôl y system gynllunio yw rheoleiddio'r defnydd a wneir o dir a'i ddatblygiad a hynny er budd y cyhoedd.
- b) Mae'r broses gynllunio yn gweithredu o fewn fframwaith statudol sydd yn cynnwys tair haen sef deddfwriaeth sylfaenol, is-ddeddfwriaeth ac yna'r polisiau a'r canllawiau cynllunio perthnasol. Mae'r ddeddfwriaeth sylfaenol yn cynnwys ers yn ddiweddar Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, gyda'r ddeddfwriaeth sylfaenol arall yn cynnwys Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 a Deddf Cynllunio 2008.
- c) Mae'r prif feysydd cynllunio yn cynnwys polisi cynllunio, delio gyda cheisiadau cynllunio (rheoli datblygu) a gorfodaeth cynllunio ac mae'r meysydd yma i gyd yn gweithredu o fewn y fframwaith statudol. Mae gofyn statudol i ddarparu'r swyddogaethau sydd yn berthnasol i'r prif feysydd gwaith yma.
- d) Pwysleisir fod y system gynllunio yn un sydd yn cael ei harwain gan gynllun datblygu sef y Cynllun Datblygu Unedol (Gwynedd) ar hyn o bryd. Bydd y Cynllun yma'n cael ei ddisodli gan Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar ôl iddo gael ei fabwysiadau.
- e) Mae gofyn statudol o safbwynt gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio, ac fe nodir hwn yn adran 38(6) o'r Ddeddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004. Datgan adran 38(6) fod rhaid gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn unol â'r cynllun datblygu oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall. Hwn yw'r prawf statudol. Mae ystyriaethau cynllunio perthnasol yn cynnwys Polisi Cynllunio Cymru a Nodiadau Cyngor Technegol. Mae'n rhaid i'r sawl sy'n gwneud y penderfyniad ddod i gasgliad clir a rhesymedig ynglŷn â faint o bwysau i'w roi ar ystyriaethau cynllunio berthnasol.
- f) Ymhellach i hyn, yn fwy diweddar mae Deddf Gynllunio (Cymru) yn gofyn y dylai datblygiad fod yn gynaliadwy, gyda'r gofyn yma'n unol a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 "er dibenion sicrhau bod y datblygiad tir yn cyfrannu at well llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru". Mae'r egwyddor datblygiad cynaliadwy yn golygu "bod yn rhaid gweithredu mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau"

Beth yw'r gofynion o ran polisiau cynllunio cenedlaethol a lleol?

- g) Mae'r gofyn statudol o ran polisiau cynllunio wedi ei egluro uchod o ran bod rhaid gwneud penderfyniadau'n unol a'r cynllun datblygu, ac mae'r polisiau cynllunio cenedlaethol yn ystyriaethau materol hefyd wrth wneud penderfyniadau.

h) Mae'r Ddeddf Gynllunio (Cymru) 2015 wedi cadarnhau 4 haen o gynlluniau polisi sef:

- Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (Llywodraeth Cymru'n paratoi hwn ar hyn o bryd)
- Cynllun Datblygu Strategol
- Cynllun Datblygu Lleol
- Cynlluniau Lleoedd

i) Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cynnwys polisiâu defnydd tir Llywodraeth Cymru. Mae'r ddogfen, ynghyd â'r canllawiau cefnogol a geir o fewn y 23 Nodyn Cyngor Technegol (TAN) sydd wedi eu mabwysiadau yn nodi polisi'r Llywodraeth ar feysydd megis tai, yr iaith Gymraeg, twristiaeth, datblygu economaidd, cymunedau gwledig cynaliadwy, manwerthu ac ati.

Beth yw'r ystyriaethau cynllunio perthnasol wrth ddelio gyda cheisiadau cynllunio a pha bwysau a roddir i'r ystyriaethau cynllunio gwahanol?

j) Mae beth sydd yn cael ei ystyried i fod yn ystyriaethau cynllunio perthnasol yn gwbl ddibynnol ar beth yw natur a lleoliad y datblygiad sydd yn cael ei gynnig yn y cais ac felly yn gallu amrywio o gais i gais. Hefyd, mae'r pwysau a roddir i'r ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dibynnu eto ar beth yw natur y datblygiad sydd yn cael ei gynnig yn y cais. Mae'n rhaid i'r sawl sy'n gwneud y penderfyniad ddod i gasgliad clir a rhesymedig ynglŷn â faint o bwysau i'w roi ar ystyriaeth cynllunio berthnasol wrth benderfynu ar gais cynllunio.

k) Gall ystyriaethau cynllunio defnydd tir perthnasol gynnwys darpariaeth o dai fforddiadwy, yr effaith ar yr economi, mwynderau preswyl trigolion, mwynderau cyffredinol yr ardal, materion trafnidiaeth, yr iaith Gymraeg, bioamrywiaeth, mwynderau gweledol, effaith ar y tirlun, effaith ar yr amgylchedd ayyb. Asesir yr holl ystyriaethau cynllunio perthnasol yng nghydestun y Cynllun Datblygu gan roi ystyriaeth hefyd i bolisiâu cenedlaethol

Faint o ryddid sydd gan y gyfundrefn gynllunio o fewn y fframweithiau uchod?

a) Mae'r fframwaith yn statudol ac felly nid oes 'rhyddid' o fewn y gyfundrefn gynllunio. Fel y nodwyd uchod mae'n rhaid gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn unol â'r cynllun datblygu oni bai bod ystyriaethau cynllunio perthnasol yn dweud fel arall. Mae risg sylweddol i'r Cyngor o beidio gwneud hyn gan y gall 3ydd parti gyflwyno achos am adolygiad barnwrol (judicial review) neu gall yr ymgeisydd/asiant gyflwyno apêl i'r Arolygaeth Gynllunio a gall y Cyngor gael ei farnu neu gall fod costau yn erbyn y Cyngor.